

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۱۶۷۶۴

چاپ اول

مهر ۱۳۹۲

INSO

16764

1st. Edition

Oct.2013

آموزش فن‌ورزهای فوریت‌های پزشکی برای انجام
دادن معاینات بیماران - راهنما

**Training the emergency medical technician
(basic) to perform patient examination
techniques- Guide**

ICS:11.160

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان مؤسسه* صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادهای در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذیصلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شود که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان استاندارد تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد^۱ (ISO) کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک^۲ (IEC) و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی^۳ (OIML) است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی^۵ (CAC) در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفت های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/ یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، مؤسسه استاندارد این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آن ها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاها، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1-International organization for Standardization

2-International Electro technical Commission

3-International Organization for Legal Metrology (Organization International de Metrologie Legal)

4-Contact point

5-Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

«آموزش فن‌ورزهای فوریت‌های پزشکی برای انجام دادن معاینات بیماران – راهنما»

رئیس:

سالک‌زمانی، یعقوب

(دکترای تخصصی طب‌فیزیکی و توان‌بخشی)

سمت و / یا نمایندگی

دانشگاه علوم پزشکی تبریز

دبیر:

حسین‌زاده، ملیحه

(دکترای حرفه‌ای پزشکی)

شرکت اسلوب آفرینان آریا آذربایجان

اعضاء (به ترتیب حروف الفباء):

حاجی کریم‌زاده، حسین

(لیسانس مدیریت آموزشی)

اداره کل استاندارد استان آذربایجان شرقی

کارشناس

حیدری، نوید

(دانشجوی دکترای پزشکی)

اداره کل استاندارد استان آذربایجان شرقی

سالک‌زمانی، مریم

(فوق‌لیسانس علوم تغذیه)

شرکت اسلوب آفرینان آریا آذربایجان

مهدی‌پور، نسرین

(لیسانس روان‌شناسی)

جمعیت هلال احمر استان آذربایجان شرقی

میرزایی، صفر

(فوق‌لیسانس ارتوپدی فنی)

پیش گفتار

استاندارد " آموزش فن ورزهای فوریت های پزشکی برای انجام دادن معاینات بیماران - راهنما " که پیش نویس آن در کمیسیون های فنی مربوط توسط شرکت اسلوب آفرینان آریا آذربایجان تهیه و تدوین شده و در ادامه سیصد و هشتاد و دومین اجلاس کمیته ملی استاندارد مهندسی پزشکی مورخ ۹۱/۱۱/۲۱ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات سازمان ملی استاندارد ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می شود. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در مواقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدید نظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

منبع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

ASTM F 1285: 2008, Standard guide for training the emergency medical technician (basic) to perform patient examination techniques

آموزش فن‌ورزهای^۱ فوریت‌های پزشکی برای انجام دادن معاینات بیماران – راهنما

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، تعیین کمیته فنون معاینات بیماران است که فن‌ورزهای فوریت‌های پزشکی باید درباره آن‌ها، آموزش ببینند تا هنگام ارزیابی بیماران یا مجروحان در همه گروه‌های سنی از آن‌ها استفاده کنند.

این استاندارد برای آموزش کمیته فنون معاینات بیماران به فن‌ورزهای فوریت‌های پزشکی کاربرد دارد.

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آن‌ها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد ملی ایران محسوب می‌شود.

در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدید نظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدید نظر و اصلاحیه‌های بعدی آن‌ها مورد نظر است.

استفاده از مرجع زیر برای این استاندارد الزامی است:

2-1 ASTM F 1031: 2006, Standard practice for training the emergency medical technician (basic)

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد، اصطلاحات و تعاریف زیر به کار می‌رود:

۱-۳

سمع^۲

معاینه به وسیله گوش دادن با گوشی پزشکی.

۲-۳

بررسی^۳

مشاهده دقیق بدن یا قسمتی از آن.

۳-۳

لمس

معاینه به وسیله لمس با دست.

1-Technicians
2-Auscultation
3-Inspection

۴ روش معاینه

فن‌ورزهای فوریت‌های پزشکی باید در زمینه انجام روش‌های معایناتی مشروح زیر آموزش ببینند و در خصوص تفاوت‌های موجود ناشی از سن و جنس آگاهی یابند:

الف - ارزیابی تنفس‌ها از نظر میزان، ریتم، و کیفیت.

ب - گوش دادن به صداهاى تنفسى.

پ - ارزیابی میزان و نظم نبض‌های سباتی^۱، بازویی^۲، مچ دستی^۳، رانی^۴ و پایي^۵.

ت - گرفتن فشار خون با لمس نبض.

ث - گرفتن فشار خون با سمع به وسیله گوشی پزشکی.

ج - ارزیابی وضعیت ذهنی و سطح هوشیاری.

چ - بررسی بدن.

ح - لمس بدن.

خ - ارزیابی درک حسی.

د - ارزیابی کارکرد حرکتی.

ذ - ارزیابی وضعیت راه هوایی.

1-Carotid
2-Brachial
3-Radial
4-Femoral
5-Pedal